

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.7.2011
COM(2011) 414 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI CĂTRE PARLAMENTUL
EUROPEAN**

**Raport anual 2011 privind politicile de dezvoltare și asistență externă ale Uniunii
Europene și punerea în aplicare a acestora în 2010**

{SEC(2011) 880 final}

Un context dificil

În urma crizei economice și financiare din 2008-2009, se constată debutul unei redresări fragile la nivel mondial în 2010. Progresele înregistrate au fost inegale și fragmentate. Economiiile dezvoltate, cum ar fi cele ale Statelor Unite ale Americii, Japoniei și Uniunii Europene au înregistrat o creștere modestă; țările emergente, în fruntea cărora se află China, India, Rusia și Brazilia, au cunoscut o creștere mai dinamică. Țările în curs de dezvoltare, în special cele cu venituri mici, care au fost afectate cel mai puternic de criză, nu au dispus de suficiente posibilități pentru dezvoltarea propriilor economii. Unele dintre acestea au fost primele care au avut de suferit de pe urma unei noi creșteri la nivel mondial a prețurilor la materii prime, energie și alimente, creștere înregistrată în cursul anului. Acestea nu au fost în măsură să creeze sau să exploateze noile posibilități economice pe plan național sau internațional. În același timp, populația mondială a crescut cu 79,3 milioane de persoane, în special în țările în curs de dezvoltare. Șansele de a atinge Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM) până la termenul convenit din 2015 s-au diminuat.

Prin urmare, nivelul șomajului și cel al sărăciei au crescut în țările sărace, acestea afectând la nivel mondial un număr suplimentar de 120-150 de milioane de persoane în perioada 2009-2010. Tinerii, în special, au resimțit impactul cel mai puternic, ceea ce a condus la creșterea tensiunii sociale și a presiunilor migratorii. Majoritatea guvernelor țărilor în curs de dezvoltare nu au avut resursele necesare pentru a aplica politici anticiclice. Prin urmare, au trebuit să reducă deficitele bugetare prin scăderea cheltuielilor. Aceasta a afectat în mod negativ programele sociale, de sănătate și educaționale și a mărit discrepanța dintre bogați și săraci. Inegalitatea veniturilor a crescut, de asemenea, atât în țările dezvoltate, cât și în cele în curs de dezvoltare.

Acesta a fost contextul în care s-au înscris eforturile UE din 2010 în vederea acordării unor ajutoare mai semnificative și de o mai bună calitate, care să fie furnizate mai rapid și mai eficient. Un element constant al ajutorului pentru dezvoltare acordat de UE în cursul anului a fost acela de a furniza un sprijin maxim atât eforturilor globale, cât și celor locale în vederea îndeplinirii ODM. Scopul a fost acela de a împiedica regresul acestor evoluții ca urmare a crizei și de a consolida ceea ce s-a realizat. UE a avut un rol major în cadrul reuniunii la nivel înalt a ONU din septembrie privind ODM, în care s-a convenit dublarea eforturilor pentru îndeplinirea ansamblului acestor obiective până în 2015.

Respectarea termenului pentru îndeplinirea ODM

Reuniunea a reprezentat evenimentul major din 2010 în ceea ce privește ODM. UE a jucat un rol important în etapa de pregătire a reuniunii la nivel înalt și pe parcursul acestuia. Pentru a sublinia angajamentul său de a sprijini eforturile globale, UE a anunțat în cadrul reuniunii lansarea unei inițiative privind ODM, beneficiind de o finanțare de 1 miliard EUR, în vederea intensificării sprijinului acordat partenerilor săi din țările din Africa, zona Caraibelor și Pacific (ACP), în special celor care înregistrează cele mai mari întârzieri în îndeplinirea ODM, în scopul atingerii acestor obiective.

UE se angajează să mențină sprijinul necesar politicilor sale privind ODM, într-un moment în care nivelul ajutorului UE este supus presiunilor, deoarece guvernele statelor membre reduc cheltuielile în scopul scăderii deficitelor lor bugetare.

Progresele înregistrate în privința celor opt ODM au variat semnificativ. De exemplu, s-au înregistrat progrese satisfăcătoare privind educația primară universală (ODM2) și accesul la apă (ODM7). Cu toate acestea, 1,4 miliarde de persoane trăiesc în continuare în condiții de sărăcie extremă, iar îndeplinirea mai multor ODM înregistrează întârzieri semnificative. Trebuie acordată o mai mare atenție obiectivelor privind sănătatea mamei (ODM5) și accesul la condiții sanitare (parte din ODM7). Africa Subsahariană a rămas în urmă cu privire la îndeplinirea majorității ODM.

În aprilie 2010, Comisia Europeană a formulat o serie de propuneri concrete de acțiune a UE pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare să îndeplinească ODM în timp util. Prezentul plan de acțiune, care cuprinde 12 puncte, acordă prioritate țărilor care înregistrează cele mai mari întârzieri, inclusiv celor în care există situații de conflict sau alte situații de fragilitate. Planul a fost însoțit de cinci documente de lucru care, la rândul lor, au analizat progresele realizate în îndeplinirea ODM, cele privind finanțarea pentru dezvoltare, eficiența ajutorului, ajutorul pentru comerț și coerența politicilor. Alte contribuții ale Comisiei privind securitatea alimentară, sănătatea la nivel mondial, taxa pentru dezvoltare, educația și egalitatea de șanse între femei și bărbați au contribuit la elaborarea documentului privind poziția UE în cadrul reuniunii la nivel înalt a ONU de evaluare a ODM.

În documentul final al reuniunii, participanții și-au luat angajamentul de a depune eforturi suplimentare pentru îndeplinirea ODM până la termenul din 2015. Angajamentele au provenit atât din partea țărilor dezvoltate, cât și din partea celor în curs de dezvoltare, dând un nou impuls procesului privind ODM. O metodă promițătoare este de a încuraja țările în curs de dezvoltare să mobilizeze mai multe venituri interne pentru a contribui la finanțarea dezvoltării lor, de exemplu prin creșterea capacității acestora de a colecta veniturile din impozite în conformitate cu principiile bunei guvernante în materie fiscală. În acest context, în aprilie 2010, Comisia a adoptat o comunicare¹ în vederea consolidării legăturii dintre politicile fiscale și cele de dezvoltare, precum și a consolidării bunei guvernante în materie fiscală (transparență, schimb de informații și concurență fiscală loială). Comisia acționează în continuare în vederea instituirii unui parteneriat cu Forumul african de administrare fiscală. De asemenea, UE s-a angajat să sprijine dezvoltarea sectorului privat în țările în curs de dezvoltare.

O cooperare mai eficientă

În conformitate cu Tratatul de la Lisabona, UE trebuie să țină cont în elaborarea tuturor politicilor sale de obiectivele cooperării pentru dezvoltare. În luna aprilie, Comisia a publicat un program de lucru privind coerența politicilor în favoarea dezvoltării pentru perioada 2010-2013². Obiectivul acestuia este de a perfecționa în continuare coerența între ajutorul pentru dezvoltare și alte domenii relevante de politică ale UE care au un impact asupra relațiilor externe, precum comerțul, fiscalitatea și finanțele, securitatea alimentară, schimbările climatice, migrația și securitatea.

Comisia Europeană a luat mai multe inițiative destinate să îmbunătățească politicile sale de dezvoltare. Acestea includ consultări publice privind rolul ajutorului UE în sprijinirea creșterii favorabile incluziunii și a dezvoltării durabile (a se vedea caseta) și privind rolul instrumentelor financiare externe ale UE. În ceea ce privește consultarea legată de aceste

---

¹ COM (2010) 163 final, 21.4.2010.

² SEC (2010) 421 final, 21.4.2010.

instrumente, obiectivul a fost acela de a colecta idei și opinii cu privire la o gamă largă de aspecte cum ar fi, valoarea adăugată a intervenției financiare a UE în anumite domenii, opțiunile privind noi forme de cooperare cu țările partenere și mecanismele de acordare a ajutorului, precum și eficiența, impactul și vizibilitatea asistenței externe a UE.

Viitorul politicii de dezvoltare a UE

În noiembrie 2010, Comisia a lansat o dezbatere publică prin publicarea cărții sale verzi intitulată „Politica de dezvoltare a UE în sprijinul creșterii favorabile incluziunii și al dezvoltării durabile”³. Aceasta prezintă opțiuni privind modalitățile prin care politica de dezvoltare a UE să devină un catalizator pentru dezvoltarea capacităților țărilor în curs de dezvoltare de a genera o creștere durabilă și favorabilă incluziunii și de a-și mobiliza resursele economice, naturale și umane în sprijinul strategiilor de reducere a sărăciei. În cadrul documentului, se examinează posibila dezvoltare de parteneriate pentru o creștere favorabilă incluziunii, care să implice sectoarele public și privat și, de asemenea, politicile în domeniile schimbărilor climatice, energetic și al mediului, ca motor al dezvoltării durabile, precum și rolul agriculturii și al biodiversității în asigurarea securității alimentare și stimularea creșterii economice.

Rezultatele acestei consultări vor fi integrate în propunerile de politici ale Comisiei din cursul anului 2011, inclusiv în cele privind modernizarea politicii europene de dezvoltare.

De asemenea, Comisia a lansat o consultare publică privind utilizarea sprijinului bugetar pentru acordarea asistenței UE⁴. Scopul consultării era de a trage învățăminte din perioada de peste un deceniu de acordare a sprijinului bugetar, invitând părțile interesate să furnizeze opinii și dovezi privind atât oportunitățile oferite de acest instrument, cât și modalitățile de îmbunătățire a calității, a raportului calitate-preț și a impactului acestuia.

Sprijinul bugetar este un mecanism care asigură transferul fondurilor destinate ajutoarelor către trezoreria națională a țării beneficiare, în cazul îndeplinirii condițiilor convenite pentru efectuarea plăților. În 2010, sprijinul bugetar a reprezentat 24 % (1,8 miliarde EUR) din totalul angajamentelor de la bugetul UE și din FED. Sprijinul bugetar general este cel prin care UE sprijină punerea în aplicare a unei strategii naționale de dezvoltare, iar sprijinul bugetar sectorial este cel prin care fondurile UE susțin țările partenere într-un anumit sector.

Un alt domeniu în curs de dezvoltare este combinarea de granturi și împrumuturi în scopul finanțării ajutorului pentru dezvoltare, care permite recurgerea în mai mare măsură la finanțarea prin împrumuturi acordate, în special, de Banca Europeană de Investiții. Având în vedere penuria actuală a resurselor destinate granturilor, aceste mecanisme de combinare pot contribui la facilitarea accesului atât a beneficiarilor, cât și a donatorilor la o finanțare cu un efect de levier ridicat. Un exemplu este instrumentul de combinare inovator lansat în temeiul Facilității pentru energie: o sumă de 40 de milioane EUR, care urmează să fie combinată cu fonduri oferite de statele membre și de BEI, este acum disponibilă pentru cofinanțarea proiectelor de anvergură medie care vizează ameliorarea accesului la serviciile energetice durabile în țările ACP. Comisia intenționează să dezvolte în continuare mecanismele de finanțare inovatoare în cadrul acțiunilor externe, astfel încât să optimizeze efectul de levier

³ COM(2010) 629 final.

⁴ COM (2010) 586 final, 19.10.2010.

generat de bugetul UE în plan financiar și politic prin atragerea altor instituții financiare publice și private.

Ajutorul eficace este un instrument esențial pentru îndeplinirea ODM. Fiecare euro destinat ajutorului pentru dezvoltare trebuie să fie folosit în mod eficient și eficace. UE se angajează să consolideze eficacitatea ajutoarelor pe care le acordă.

Pe plan extern, Comisia coordonează pozițiile UE privind eficacitatea ajutorului la diverse niveluri, inclusiv la nivelul OCDE, ONU, G8 și G20. Această activitate va deveni din ce în ce mai relevantă pe măsură ce avansează pregătirile pentru cel de al patrulea Forum la nivel înalt al ONU privind eficacitatea ajutorului care va avea loc la Busan, în Coreea de Sud, în sfârșitul lunii noiembrie 2011.

În cadrul OCDE, Comisia a coprezidat în 2010 Grupul de lucru privind eficacitatea ajutorului din cadrul Comitetului privind ajutorul pentru dezvoltare (CAD), care urmărește dezvoltarea celor mai bune practici și a coerenței politicilor între țările donatoare. Comisia și-a adus contribuții cu privire la diverși factori pentru creșterea eficienței operaționale a utilizării sistemelor naționale, diviziunea muncii, o mai mare transparență și responsabilitate privind ajutoarele, precum și o mai bună cooperare în domeniul tehnic.

Împreună cu cele 27 de state membre ale UE, Comisia a pus în aplicare cadrul operațional privind eficacitatea ajutorului convenit în 2009, care conține o serie de angajamente pentru consolidarea punerii în aplicare a principiilor privind eficacitatea ajutorului. Acesta se concentrează, printre altele, pe diviziunea muncii între donatori pentru a reduce fragmentarea eforturilor în materie de ajutor. Comisia pregătește o propunere de sincronizare a ciclurilor de programare ale UE și ale statelor membre la nivel de țară parteneră și pe baza strategiilor țărilor partenere și a ciclurilor de programare ale acestora.

Un alt mecanism pentru a îmbunătăți diviziunea muncii este sistemul prin care Comisia delegă unui stat membru, sau invers, realizarea unui anumit proiect în cazul în care acesta este mai în măsură să îl pună în aplicare.

De asemenea, Comisia a propus zece acțiuni cu impact puternic pentru îmbunătățirea eficacității ajutorului, abordând trei priorități principale: diviziunea muncii, utilizarea sistemelor naționale și consolidarea cooperării tehnice.

De asemenea, în ceea ce privește calitatea gestionării ajutorului, Comisia a mărit substanțial numărul de proiecte în curs și încheiate care au fost monitorizate în 2010. Aceasta a prezentat Consiliului Uniunii Europene și Parlamentului European propuneri de simplificare a procedurilor de licitație și a celor de acordare a granturilor în ceea ce privește atribuirea și executarea proiectelor. Formarea personalului a fost, de asemenea, intensificată.

În cele din urmă, Comisia a propus consolidarea capacității Băncii Europene de Investiții de a sprijini obiectivele de dezvoltare ale UE.

O cooperare mai strânsă cu donatorii internaționali

Pe parcursul anului, UE și-a consolidat cooperarea cu donatorii tradiționali și cu noii parteneri din țările emergente. UE și Statele Unite au convenit în cadrul reuniunii la nivel înalt din noiembrie să dezvolte un plan de lucru comun privind diviziunea muncii la nivel național, transparența și responsabilitatea, pe care să îl pună în aplicare în anumite țări partenere pe

parcursul anului 2011. Primul dialog politic anual cu Japonia în materie de dezvoltare a avut loc în aprilie. În prima inițiativă de acest fel, țările emergente și cele dezvoltate au convenit, cu ocazia reuniunii la nivel înalt a G20, desfășurată în luna noiembrie la Seul, cu privire la un plan de acțiune multianual pentru depășirea principalelor obstacole în calea creșterii economice, în special în țările cu venituri scăzute. Noi țări cum ar fi, China, Brazilia și unele state arabe s-au alăturat comunității donatorilor, contribuind cu resurse suplimentare, precum și cu noi abordări.

Comisia a continuat contactele, cooperarea și dialogul cu ONU și cu Banca Mondială. Comisia și ONU colaborează în prezent, în peste 100 de țări, la realizarea de proiecte în diverse domenii, de la deminare la lucrări de canalizare. În 2010, contribuția UE la ONU și agențiile sale a fost de 597 de milioane EUR, iar cea la Banca Mondială de 192 de milioane EUR. Cooperarea cu ONU și cu Banca Mondială face posibilă realizarea de proiecte mai numeroase și mai ambițioase, cu un impact pozitiv pentru beneficiari, precum și o acordare eficientă și efectivă a ajutorului. Expertiza Băncii Mondiale a fost deosebit de valoroasă pentru sprijinul bugetar, gestionarea finanțelor publice, reducerea datoriilor și dezvoltarea sectorului privat.

Reglementările financiare ale UE permit organizațiilor internaționale să gestioneze fondurile UE în conformitate cu propriile proceduri, cu condiția ca acestea să respecte normele UE în materie de punere în aplicare și de monitorizare și cu condiția ca UE să poată efectua controale inopinate pe teren atunci când este necesar.

De asemenea, UE cooperează cu Consiliul Europei, cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM).

Împărțirea responsabilităților cu partenerii

Eficiența ajutorului și ODM au stat la baza cooperării UE cu partenerii săi din întreaga lume în cursul anului 2010. A avut loc o serie de reuniuni regionale și bilaterale la nivel înalt, încheiată cu reuniunea la nivel înalt UE-Africa de la Tripoli, desfășurată în noiembrie. În cadrul reuniunii, a fost adoptat cel de al doilea plan de acțiune (2011-2013) al Strategiei comune Africa-UE cu scopul de a obține rapid rezultate concrete în domenii cum ar fi ODM, comerțul, energia, pacea și securitatea, guvernanta și drepturile omului, integrarea regională și migrația. De asemenea, au fost lansate sau continuate, în paralel, proiecte concrete. Lista proiectelor include acțiuni privind armele ușoare și de calibru mic, Observatorul ACP privind migrația, programul Nyerere, interconexiunea electrică Caprivi, sistemul de cabluri submarine din Africa de Est, popularizarea științei și tehnologiei, o expoziție itinerantă de artă africană și promovarea participării publice.

Inițiativa emblematică a UE în domeniul cooperării pentru dezvoltare – parteneriatul său cu 79 de țări din Africa, zona Caraibelor și Pacific – a intrat într-o nouă fază cu ocazia intrării în vigoare, în luna noiembrie, a Acordului de la Cotonou revizuit. Revizuirea adaptează parteneriatul la schimbările globale, la importanța din ce în ce mai mare de integrării regionale, la interdependența dintre securitate și dezvoltare, precum și la persistența provocărilor legate de HIV/SIDA și de securitatea alimentară. Plățile din Fondul european de dezvoltare (FED), principala sursă de finanțare a ajutorului destinat ACP, au atins suma record de 3,32 miliarde EUR în 2010, comparativ cu 3,13 miliarde EUR în 2009. Prin urmare, cel de al 10-lea FED, care a început în 2008, este pe cale să își angajeze totalitatea resurselor în termenele prevăzute, până la sfârșitul anului 2013.

În cursul anului 2010, Comisia a acordat țărilor africane un ajutor în valoare de 495 de milioane EUR în cadrul programelor de sprijin bugetar pentru reducerea sărăciei, accentul fiind pus în continuare pe ODM. De asemenea, aceasta a continuat eforturile de combatere a impactului fiscal pe termen scurt al crizei economice asupra țărilor cele mai vulnerabile prin intermediul mecanismului FLEX pentru vulnerabilitate, care permite menținerea programelor de luptă împotriva sărăciei în pofida constrângerilor fiscale stricte. UE s-a implicat activ în lupta împotriva foametei în Africa prin intermediul Facilității pentru alimente și al proiectelor specifice privind securitatea alimentară. De asemenea, numeroase proiecte ale UE în regiune s-au concentrat în mod direct asupra ODM în materie de sănătate. UE și-a continuat acțiunea în țările fragile și joacă un rol important în sectoare precum guvernarea democratică, justiția, reforma sectorului de securitate, infrastructura, gestionarea finanțelor publice și dezvoltarea rurală.

În 2010, relațiile cu vecinii UE din Europa de Est și din țările sud-mediteraneene au înregistrat progrese pe plan economic, care însă nu au fost suficiente în ceea ce privește reformele democratice și drepturile omului. Aceasta este concluzia unei evaluări a Comisiei privind politica europeană de vecinătate (PEV) și a celui de al patrulea set de rapoarte privind PEV⁵, adoptat în luna mai. Documentele menționate anterior arată clar avantajele pe care țările partenere le obțin din relația cu UE. S-au înregistrat progrese semnificative în domeniile transportului, energiei, schimbărilor climatice, cercetării și dezvoltării, sănătății și educației. În cadrul regiunii care face obiectul parteneriatului estic, au continuat negocierile privind un acord consolidat de asociere și liber schimb cu Ucraina, în același timp fiind deschise negocierile privind acordurile de asociere cu Republica Moldova, Armenia, Azerbaidjan și Georgia. A șaptea rundă a negocierilor pentru un nou acord cu Rusia, care nu face parte din PEV, s-a finalizat în decembrie, acestea desfășurându-se în mod lent. În vecinătatea sudică, a avut loc, în luna martie, o reuniune la nivel înalt cu Marocul pentru a marca obținerea de către această țară a unui „statut avansat” ca partener al UE. Două încercări de a organiza o reuniune la nivel înalt a Uniunii pentru Mediterana, prima în iunie și a doua în noiembrie, s-au soldat cu un eșec.

Asistența UE pentru regiunea care face obiectul PEV s-a concentrat pe crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea climatului pentru investiții, buna guvernare, dezvoltarea infrastructurilor sociale și sprijinirea reformelor administrative, economice și sociale. Cea mai dificilă situație socială rămâne cea din teritoriile palestiniene ocupate unde, în ciuda acordării de asistență umanitară, indicatorii socioeconomici nu s-au îmbunătățit în 2010, ceea ce a avut ca rezultat faptul că mai mult de 30 % din populația palestiniană continuă să trăiască în sărăcie.

În perioada 2008-2010, Facilitatea de investiții pentru vecinătate (FIV) a sprijinit 35 de proiecte în materie de transport, mediu și energie, precum și sectorul social și cel privat, prin intermediul unor granturi FIV, în valoare totală de 260 de milioane EUR. Aceasta a contribuit la mobilizarea unor investiții în valoare de 9,4 miliarde EUR din partea instituțiilor financiare internaționale.

Relațiile UE cu Asia sunt din ce în ce mai complexe. Emergența economică și politică a țărilor asiatice produce schimbări semnificative care afectează echilibrul relațiilor globale. UE a organizat reuniuni la nivel înalt cu China în octombrie și cu India în decembrie. Au avut loc

---

⁵ COM(2010) 207, 12.5.2010.

numeroase contacte pe plan regional, de exemplu, cu țările ASEAN (Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est), precum și contacte bilaterale. Aspecte transversale, precum mediul și schimbările climatice, au constituit teme importante abordate în cadrul acestor contacte. Au fost semnate sau sunt în curs de negociere acorduri de parteneriat sau acorduri de liber schimb cu India, Indonezia, Mongolia, Filipine și Vietnam.

Vitalitatea economică și industrializarea rapidă a Asiei sunt impresionante, fiind cel mai bine exemplificate de China și India. Cu toate acestea, deși dezvoltarea clasei de mijloc a adus beneficii considerabile, în Asia trăiesc în continuare două treimi din populația săracă a lumii. Prin urmare, ajutorul pentru dezvoltare rămâne o prioritate pe agenda UE privind Asia, aceasta vizând reducerea sărăciei, sănătatea și educația.

Țările în tranziție din Asia Centrală au beneficiat de rate de creștere semnificative în ultimii zece ani, însă au fost puternic afectate de criza recentă. Asistența UE s-a axat pe creșterea nivelului de trai, dezvoltarea sectorului social și furnizarea unei sistem de protecție socială. De asemenea, aceasta urmărește îmbunătățirea statului de drept și a guvernantei publice. A fost creată o Facilitate de investiții pentru Asia Centrală, axată pe combinarea granturilor și a împrumuturilor în domeniul energiei, mediului, întreprinderilor mici și mijlocii și a infrastructurii sociale.

Reuniunea anuală la nivel înalt a UE cu țările din America Latină și zona Caraibelor a avut loc la Madrid în luna mai. După șase ani de impas, au fost reluate negocierile privind un acord de asociere între UE și Mercosur, prevăzându-se mai multe runde de negocieri și un calendar al acestora pentru 2011. În cadrul acestei reuniuni a fost lansată Facilitatea de investiții pentru America Latină (LAIF) și a fost aprobată încheierea negocierilor pentru un acord de asociere cu America Centrală și un acord comercial între UE, Columbia și Peru. Lupta împotriva drogurilor a fost, de asemenea, abordată în cadrul contactelor stabilite de UE cu parteneri din Americă Latină, în special costul operațiunilor antidrog și măsurile de combatere a tranzitului drogurilor din America Latină către Europa, prin Africa de Vest. În luna mai, Comisia Europeană a adoptat primul document de strategie de țară cu privire la Cuba, menit să servească drept bază pentru viitoarea cooperare bilaterală.

În medie, 40 % din populația Americii Latine trăiește încă în sărăcie. În 2010, Comisia a adoptat 24 de acțiuni destinate Americii Latine, cu o valoare totală de 356 de milioane EUR. Cele mai importante domenii vizate sunt lupta împotriva sărăciei, coeziunea socială, cunoașterea și înțelegerea reciprocă, dezvoltarea durabilă, lupta împotriva drogurilor, comerțul și sectorul privat.

Integrarea aspectelor transversale

Pe tot parcursul anului, UE a colaborat cu partenerii săi din domeniul dezvoltării în ceea ce privește aspectele transversale care afectează toate nivelurile politicii sale de dezvoltare. UE intenționează să includă aceste aspecte în cadrul tuturor activităților de dezvoltare. Două dintre acestea au fost abordate în cadrul conferințelor de la Nagoya și Cancun pe tema noilor regimuri privind biodiversitatea și schimbările climatice. Negocierile de la Nagoya s-au încheiat cu adoptarea unui protocol privind accesul la resursele genetice și a unui plan strategic pentru perioada 2011-2020. În cadrul conferinței de la Cancun a fost adoptat un pachet de decizii, care a relansat negocierile referitoare la un nou regim internațional post-Kyoto privind schimbările climatice, după reuniunea de la Copenhaga din 2009, ale cărei rezultate nu au fost concludente.

Guvernanța democratică este un alt aspect transversal cu privire la care UE a oferit sprijin sectorial și a desfășurat activități de informare și de sensibilizare. Guvernanța reprezintă o temă recurentă în cadrul dialogului politic cu țările partenere. Aceasta este esențială pentru un climat de investiții sănătos, buna gestionare a finanțelor publice, reducerea corupției și consolidarea instituțiilor.

Egalitatea de șanse între femei și bărbați este unul dintre cele cinci principii care stau la baza politicii de dezvoltare a UE. În luna iunie, a fost adoptat un plan de acțiune al UE privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și emanciparea femeilor în cadrul cooperării pentru dezvoltare. Acesta are drept scop consolidarea eforturilor UE în vederea promovării egalității de șanse între femei și bărbați în țările în curs de dezvoltare și a îndeplinirii ODM. Planul de acțiune, care acoperă perioada 2010-2015, va asigura că aspectele privind egalitatea de șanse între femei și bărbați vor fi incluse în planificarea anuală și multianuală a programelor și proiectelor UE în materie de dezvoltare.

Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) finanțează proiecte și inițiative privind drepturile omului în întreaga lume, în cadrul politicilor relevante ale UE. Acest instrument reprezintă expresia concretă a intenției UE de a integra sprijinul pentru democrație și drepturile omului în toate politicile sale externe. IEDDO alocă o parte a bugetului său pentru proiecte de mică anvergură în diferite țări. Drepturile femeilor și copiilor și protecția minorităților se înscriu în prioritățile instrumentului. De asemenea, IEDDO organizează misiuni de observare a alegerilor și proiecte de asistență electorală. În 2010, această activitate s-a desfășurat în aproape 20 de țări, în special în Africa, costul său total fiind de 100 de milioane EUR.

Securitate alimentară

În luna mai, UE a adoptat un nou cadru de politică privind securitatea alimentară⁶. Obiectivele acestuia sunt susținerea fermierilor și a micilor agricultori locali în țările defavorizate din întreaga lume, sprijinirea grupurilor de populație vulnerabile și elaborarea de politici regionale în materie de agricultură și de securitate alimentară. Noul cadru de politică se înscrie în continuarea acțiunilor desfășurate în cadrul facilității UE de reacție rapidă privind produsele alimentare, care acordă un ajutor în valoare de 1 miliard EUR unui număr de 50 de țări beneficiare în perioada 2009-2011. Întreaga sumă a fost angajată până la sfârșitul anului 2010, 80 % din aceasta fiind deja plătită.

De asemenea, în 2010, UE a acordat ajutor alimentar și alte tipuri de ajutor de urgență unui număr de peste 150 de milioane de persoane afectate de dezastre naturale sau provocate de om, în 80 de țări de pe glob. Bugetul final a depășit 1 miliard EUR.

Calea de urmat

Ritmul lent de ieșire din criza mondială, majorarea prețurilor la alimente și energie, precum și presiunile populare pentru schimbare democratică, mai ales în unele țări din zona mediteraneană și din Orientul Mijlociu, au creat un nou context pentru politica UE în materie de dezvoltare în 2011 și în anii următori. Răspunsul la aceste provocări, în paralel cu punerea în aplicare a priorităților în materie de ajutoare, va reprezenta un obiectiv major în 2011.

---

⁶ COM (2010) 126 final, 31.3.2010 și COM (2010) 127 final, 31.3.2010.

Printre aceste priorități se numără acțiunile întreprinse în urma reuniunii la nivel înalt privind ODM pentru a se asigura că politica de dezvoltare a UE și a statelor sale membre are cel mai mare impact posibil asupra îndeplinirii acestor obiective. UE se angajează să accelereze procesul în vederea realizării ODM până în 2015. Referitor la schimbările climatice, UE va monitoriza punerea în aplicare a acordului de la Cancun și va coopera cu partenerii săi din țările în curs de dezvoltare în ceea ce privește pregătirile pentru următoarele negocieri post-Kyoto din Durban în decembrie 2011. Finanțarea inițială rapidă din partea UE se concentrează asupra atenuării schimbărilor climatice și a sprijinirii eforturilor de adaptare a țărilor cel mai puțin dezvoltate și a statelor insulare mici în curs de dezvoltare. Conferința ONU privind dezvoltarea durabilă din iunie 2012 va oferi UE ocazia de a avansa obiectivul său privind promovarea unei tranziții către o economie mai ecologică în țările în curs de dezvoltare.

De asemenea, UE își va pregăti poziția pe care o va susține în cadrul reuniunii la nivel înalt privind eficacitatea ajutorului, care va avea loc la Busan în luna noiembrie, și în cadrul celei de a patra conferințe a ONU privind țările cel mai puțin dezvoltate, care va avea loc la Istanbul în luna mai.

Pe lângă consolidarea cooperării în materie de ajutor cu SUA, Japonia și instituțiile financiare internaționale, UE va susține cu tărie economiile emergente în rolul lor de parteneri pentru dezvoltare. Acest rol include programe și proiecte sud-sud, precum și cooperarea triunghiulară cu donatorii tradiționali. Comisia Europeană va participa la activitățile desfășurate în urma reuniunii la nivel înalt a G20, care va avea loc la Seul în luna noiembrie, prin intermediul grupului său de lucru pentru dezvoltare. De asemenea, aceasta va promova continuarea cooperării pentru dezvoltare cu China și Africa.

Pe plan intern, Comisia Europeană a stabilit un program ambițios de reformă pentru 2011 printr-o serie de inițiative politice, inclusiv continuarea consultărilor privind viitorul politicii de dezvoltare a UE. Scopul urmărit este ca acest program să devină un catalizator pentru consolidarea capacității interne a țărilor în curs de dezvoltare de a genera o creștere durabilă și favorabilă incluziunii și de a-și mobiliza resursele economice, naturale și umane în această direcție. În cadrul unei comunicări prezentate în cursul anului 2011, se va stabili cadrul privind ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE până în 2020.

De asemenea, Comisia va prezenta o serie de comunicări privind sprijinul bugetar, precum și investițiile și creșterea economică în țările în curs de dezvoltare. Aceasta va publica rapoarte cu privire la asistența oficială pentru dezvoltare (AOD), finanțată de UE și de statele membre ale acesteia, precum și la coerența politicii de dezvoltare cu alte politici ale UE, care evaluează performanțele UE referitoare la cinci chestiuni majore: integrarea țărilor în curs de dezvoltare în economia mondială, securitatea alimentară, schimbările climatice, migrația și securitatea. În cursul anului 2011, Comisia va elabora, de asemenea, propuneri privind structura cheltuielilor din cadrul bugetului UE, inclusiv bugetul alocat ajutorului pentru dezvoltare, în perioada financiară 2014-2020.

Pe plan instituțional, modificările aduse de Tratatul de la Lisabona ar trebui să contribuie la îmbunătățirea programării și a gestionării ajutorului UE. Cele mai importante modificări sunt:

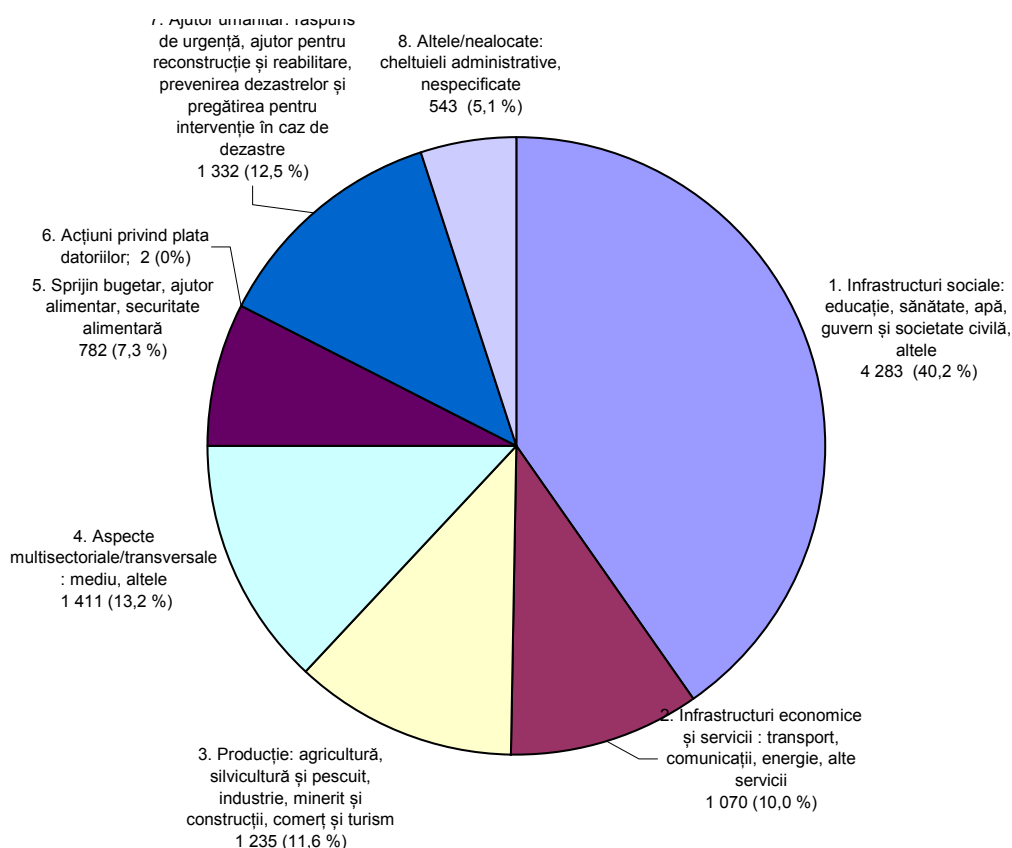
- numirea unui Înalt Reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate, care, în calitate de vicepreședinte al Comisiei, este responsabil pentru asigurarea coerenței acțiunii externe a Uniunii și care, de asemenea, prezidează Consiliul Afaceri Externe;

- crearea Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), aflat în serviciul Înaltului Reprezentant/vicepreședintelui Comisiei, președintelui Consiliului European și al Comisiei;
- noi posibilități privind cooperarea consolidată între statele membre și programarea în comun.

Această nouă structură, împreună cu resursele financiare adecvate pentru perioada 2014-2020, va consolida statutul UE ca principal actor internațional și susținător al dezvoltării globale.

Tabelul 1: Defalcare sectorială

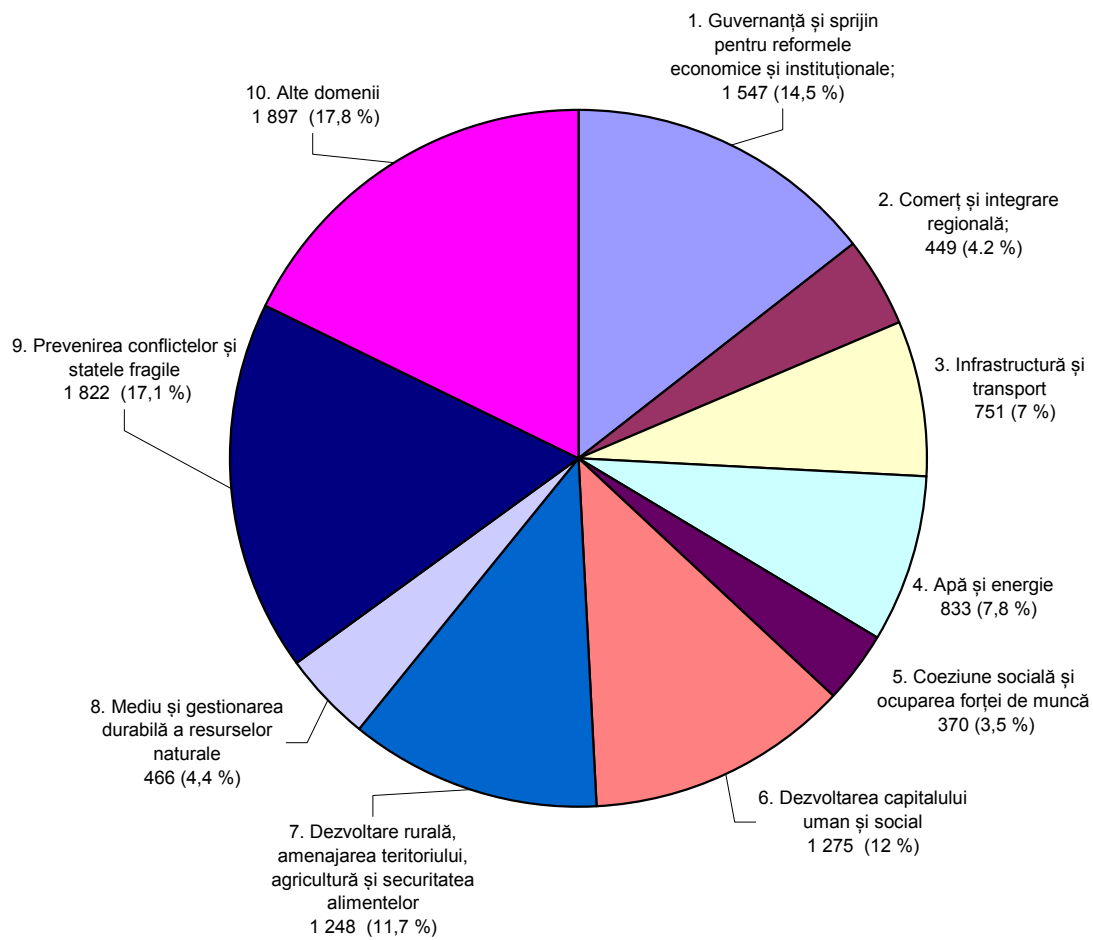
Angajamente 2010 în milioane EUR

Resurse AOD gestionate de Comisia Europeană

Tabelul 2: Consensul European: domenii privind cooperarea pentru dezvoltare a UE

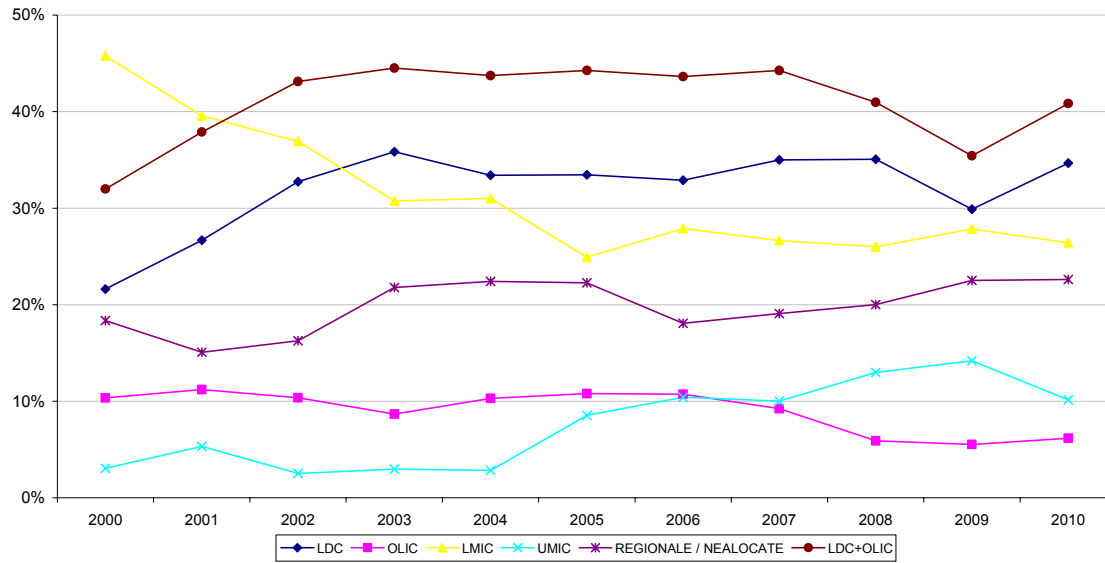
Angajamente 2010 în milioane EUR

Resurse AOD gestionate de Comisia Europeană

Tabelul 3: Combaterea sărăciei

Plăți

LDC : Țări cel mai puțin dezvoltate

OLIC : Alte țări cu venituri reduse

LMIC : Țări cu venituri medii – tranșa inferioară

UMIC : Țări cu venituri medii – tranșa superioară

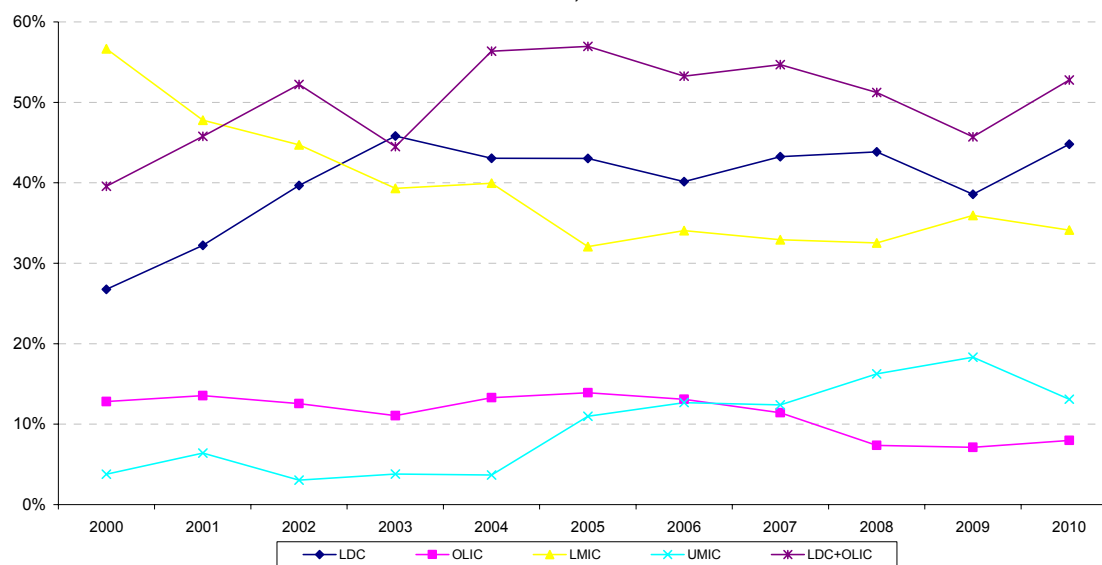
REGIONALE / NEALOCATE : Programe regionale și programe nealocate

Țările cele mai sărace din categoriile LDC și OLIC beneficiază, de asemenea, de programele regionale și de cele nealocate.

În noua listă a CAD, care a intrat în vigoare în 2008, un număr de OLIC au fost reclasificate ca LMIC: Camerun, Capul Verde, India, Republica Moldova, Mongolia, Nicaragua și Republica Congo.

Tabelul 3 bis: Combaterea sărăciei

Plăți

LDC : Țări cel mai puțin dezvoltate

OLIC : Alte țări cu venituri reduse

LMIC : Țări cu venituri medii – tranșa inferioară

UMIC : Țări cu venituri medii – tranșa superioară

În vederea armonizării modalității de prezentare a acestui indice cu cea a altor donatori, în calcularea sa nu s-au luat în considerare proiectele regionale și cele nealocate.

În noua listă a CAD, care a intrat în vigoare în 2008, un număr de OLIC au fost reclasificate ca LMIC: Camerun, Capul Verde, India, Republica Moldova, Mongolia, Nicaragua și Republica Congo.